

**R. P. Francisci Svarez Granatensis, E Societate Iesv
Doctoris Theologi; Et In Conimbricensi Academia
Sacrarvm Litterarvm Olim Primarii Professoris Emeriti De
Divina Gratia Pars ...**

Continens Prolegomena sex, & duos priores libros De Necessitate Divinæ
Gratiæ Ad Honesta Opera

Suárez, Francisco

Mogvntiæ, 1620

Capvt XII. Redarguitur Pelagius ex commentarijs eius in Paulum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94086](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94086)

Locus ob-
scurus.
Forele-
gendum
Meritum
vel Aposto-
licum.

tu, qui dicenda dixisti, & docenda docuisti. Dicam, inquam, neque timeam, redditur quidem meritis tuis corona tua, sed Dei dona sunt merita tua. Redditur ergo debitum præmium Apostolo digno, sed ipsum ꝑ Apostolum indebitum gratia donauit indigno. An hoc me dixisse pœnitebit? Absit reus enim testimonio ab hac inuidia defensor labor, neque me quisquam vocabit audacem, nisi qui fuerit ausus ipsum vocare mendacem. Ipse clamat, ipse testatur, ipse, ut in se dona Dei commendat, neque in se ipso, sed in Domino gloriatur.

Alia
dicebat.

Non solum nulla se habuisse dicit merita bona, ut Apostolus fieret, sed etiam mala merita sua dicit, ut Dei gratiam manifestet, & prædicet. *Non sum* (inquit) *idoneus vocari Apostolus*. Quod quid est aliud, quam non sum dignus? Nam hoc plerique codices Latini habent. Hoc est nempe, quod querimus, nempe isto munere Apostolatus illæ omnes gratiæ continentur. Non enim ꝑ decebat, aut oportebat Apostolum non habere prophetiam, aut non esse doctorem, aut non clarescere virtutibus, donationibusque sanitarum, aut adiutoria non præbere, aut Ecclesias non gubernare, aut linguarum generibus non excellere. Omnia hæc vnum nomen Apostolatus amplectitur, ipsum igitur consulamus, ipsum potius audiamus. Dicamus ei, sancte Paule Apostole, Pelagius monachus dignum te dicit fuisse, qui acciperes omnes gratias Apostolatus tui, tu ipse quid dicis? *Non sum*, inquit, *dignus vocari Apostolus*. Ita ne, ut deferam honorem Paulo, Pelagio magis de Paulo credere audeo, quam Paulo? non faciam, me namque potius onerabo, quam illum honorabo, si fecero.

Audiamus etiam, cur non sit dignus vocari Apostolus. *Quia persecutus sum*, inquit, *Ecclesiam Dei*. Si sensum sequeremur, quis non istum à CHRISTO damnandum censeret, potius quam vocandum? Quis ita diligit prædicatorem, ut non detestetur persecutorem? Optime ergo ipse, atque veraciter, *Non sum*, inquit, *dignus vocari Apostolus, quia persecutus sum Ecclesiam Dei*. Faciens igitur tantum mali, unde meruisti tantum boni? Audiant respondentem omnes gentes. *Sed gratia Dei sum id, quod sum*. Nunquid aliter est gratia commendata, nisi quia est indigno data? *Et gratia eius*, inquit, *in me vacua non fuit*. Hoc etiam alijs præcipit, ut etiam arbitrium voluntatis ostendat, ubi ait. *Præcipientes autem, & rogamus, ne in vacuum gratiam Dei suscipiatis*. Unde autem probat, quod gratia eius in eo vacua non fuit, nisi ex eo, quod sequitur. *Sed plus omnibus illis laboravi*. Proinde non laboravi, ut gratiam acciperet, sed accepit, ut laboraret: atque ita vnde

ad accipienda debita præmia fieret dignus, gratiam gratis accepit indignus. Nec ipsum sanè laborem sibi ausus est arrogare. Cum enim dixisset, *Plus omnibus illis laboravi*, continuo subiicit. *Non ego, sed gratia Dei mecum*. Omagnum gratiæ præceptorem, confessor, prædicatorem. Quid est hoc. Plus laboravi, non ego? Vbi se extulit aliquantum voluntas, ibi continuo vigilavit pietas, & tremuit humilitas, quia se agnouit infirmitas.

CAPVT XII.

Redarguitur Pelagius ex commentarijs eius in Paulum.

MERITO (quod gesta indicant) etiam hoc vsus est testimonio sanctus Ioannes Hierosolymitanæ Antistes Ecclesiæ. *Sicut interrogatus, apud illum ante iudicium gesta fuerint, Cœpiscopis nostris, qui simul in illo iudicio præsedebant, ipse narravit*. Ait enim tunc quibusdam susurrantibus, & dicentibus, quod sine gratia Dei diceret Pelagius posse hoc perfici, ꝑ id est, quod superius dixerat, esse posse hominem sine peccato: culpam, inquit, super hoc etiam intuli, quia & Apostolus Paulus multum laborans, sed non secundum suam virtutem sed secundum gratiam Dei dixit. *Amplius illis omnibus laboravi, non ego autem sed gratia Dei mecum*. Et iterum. *Non est volentis, neque currentis, sed misericordis Dei*. Et illud. *Nisi Dominus edificauerit domum, in vanum laborauerunt, qui edificam eam*. Et alia multa similia diximus, inquit de Scripturis Sanctis. Illis autem non suscipiētib, quæ dicebantur à nobis de Sanctis Scripturis, sed adhuc susurrantibus, dixit Pelagius, & ego sic credo. Anathema sit, qui dicit, absque adiutorio Dei posse hominem ad profectum omnium venire virtutum.

Hæc narravit Episcopus Ioannes audiente Pelagio, qui posset honorificè dicere, fallitur sanctitas tua, non bene meministi, non dixi ad hæc testimonia, quæ de Scripturis commemorasti: ego sic credo, quoniam non ea sic intelligo, quod gratia Dei sic laboret cum homine, ut quod non peccat, non volentis, neque currentis, sed misericordis sit Dei. Cap. 15

Sunt enim quædam expositiones epistolæ Pauli, quæ scribitur ad Romanos, quæ ipsius Pelagij esse dicuntur, ubi hoc, quod scriptum est. *Non volentis, neque currentis, sed misericordis est Dei*, non ex persona Pauli asserit dictum, sed eum voce interrogantis, & redarguentis vsus fuisse, cū hoc diceret, tanquā hoc dici vtiq; non deberet. Nō ergo cū Episcopo, Ioanne plane istam sententiam Apostoli cognouit, eamque ideo commemorauit, ne Pelagius sine Dei gratia non peccare quenquam putaret: & dixit, respondisse Pelagium, & ego sic credo, Cap. 16

credo, neque cū hoc p̄sens audiret, respondit, non sic credo, oportet, vt illam expositionem peruersam, vbi hoc non † sensisse Apostolum, sed potius redarguisse, intelligi voluit, vt suam neget, aut corrigere, atque emendare non dubitet.

Nam quidquid dixit Episcopus Ioannes de absentibus fratribus nostris, siue Coepiscopis Herode,† ac Lazaro, siue de presbytero Orosio, siue de alijs, quorum a ibi non sunt nomina expressa, credo, quod intelligat ad eorum præiudicium non valere. Si enim præsentibus essent, possent eum fortasse (absit, vt ita dicam) convincere de mendacio, seu cõmemorare quid forte fuisset oblitus, aut in quo eum sefellerit Latinus interpres, & si non studio mentiendi, certè alienæ linguæ minus intellectu nonnulla difficultate. Præsertim quia non † in gestis agebatur, quæ improbi ne mentiantur, boni autem ne aliquid obliuiscantur, vtiliter instituta sunt. Siquis autem memoratis fratribus nostris ex hoc aliquid quæstionis intulerit, eosquẽ ad iudicium Episcopale reuocauerit, sibi vt poterunt, aderunt: nobis hîc laborare quid opus est, quando ne ipsi quidem iudices post Coepiscopi nostri narrationem aliquid inde pronuntiare voluerunt?

Cum ergo Pelagius præsens ad illa testi-
monia Scripturarum dixisse, se ita credere,
tacitus agnouerit; quo minus illud Apostoli
testimonium paulò superius recolens, & in-
ueniens, cum dixisse. *Non sum dignus vocari A-*
postolus, quia persecutus sum Ecclesiam Dei, sed gra-
tia Dei sum id, quod sum. Non vidit, non se dice-
re debuisse, cum ageretur de abundantia
gratiarum, quas idem accepit † Apostolus,
dignum fuisse, qui acciperet, cum ipse se non
solum dixerit, sed & aliam causam reddens,
probat indignum, & eo ipso gratiam verè
gratiam commendauerit? Sed si forte illud
iam dudum à sancto Ioanne narratum cogi-
tare, vel meminisse non potuit, recentissi-
mam suam responsonem respiceret, & quæ
paulò antea de Cœlestio sibi obiecta anathe-
matizauerit, aduerteret. Nempe enim inter
illa est, quod obiectum est, dixisse Cœlestium,
Dei gratiam secundum merita nostra dari. Si
ergo veraciter hoc Pelagius anathematiza-
uit, quid est, quod dicit gratias omnes Apo-
stolo secundum merita datas? An aliud est,
dignum esse accipere, aliud secundum me-
ritum accipere, & potest aliqua subtilitate
disputationis ostendere dignum esse aliquem,
sed non mereri.

Veruntamen Cœlestius, vel quis alius, cu-
 + Aliàs
 Obtrudere. ius omnes superiores anathematizauit sen-
 tentias, nec de hoc verbo cum nebulas ostē-
 dere, + tate in eis latere permittit. Vrget
 enim, & dicit: & ipsa gratia in mea voluntate
 posita est, siue dignus fuerim, siue indignus.

Si ergo hoc rectè à Pelagio, veraciterque
damnatum est, vbi dicitur Dei gratiam se-
cundum merita, & dignis dari, quo corde
cogitavit, quovè ore protulit, quod ait dici-
mus: Donare Dominum ei, qui fuerit di-
gnus accipere omnes gratias? Quis non, ista
si diligenter adverterit, fiat de illius respon-
sione, vel defensione sollicitus?

Cur ergo, ait aliquis, hoc iudices approba-
uerunt? Fateor, idem iam ipse ambigo. Sed
nimirum, aut breue dictum eorum audien-
tiam, aut intentionem facile subterfugit, aut
aliquo modo id rectè posse accipi existiman-
tes: cuius de hac re confessiones liquidas sibi
habere videbantur, pene de vno verbo nihil
ei controuersiam commouendam † puta-
runt. Quod & nobis forsitan contigisset, si <sup>† Alias
enonemdam</sup> enim
cum eis in illo iudicio sedissemus: si enim
pro eo, quod positum est dignus, positum es-
set prædestinatus, vel aliquid eiusmodi, nihil
certè scrupuli tangeret, atq; angeret animū:
& tamen si dicatur, eum, qui per electionem
gratiæ iustificatur, nullis quidem præcedēti-
bus meritis bonis, sed prædestinatione dignū
vocari, sicut electus vocatur, vtrum vel cer-
tè, vel minima offensione intelligentiæ, dici
possit? difficile iudicatur. Nam quantum ad
me attinet, ab hoc verbo facile transirem, ni-
si melior ille, cui respōdit, vbi omnino nul-
lam dicit Dei gratiam, nisi naturam nostram
cum libero arbitrio, de ipsius Pelagij sensu
solicitem redderet, ne fortè hoc verbum
non de negligentia loquutionis, sed de dili-
gentia dogmatis curarit † miscere: iam ea,
quæ restant nouissimam, ita iudices commo-
uerunt, vt ante responsionem Pelagij dam-
nanda censerent.

C A P V T XIII.

*De alijs obiectionibus factis Pelagio ex
libris Cælestij.*

NAm in sexto capitulo Cœlestij libri pos-
tum obiectum est; filios DE I non posse
vocari, nisi omnimodo absque peccato fue-
rint effecti: vnde secundum ipsum dictum
est, neque Apostolum Paulum esse filium
Dei, qui dixit. *Non quoddam acceperim, aut quod
iam perfectus sim.* In septimo capitulo obliui-
onem, & ignorantiam non subiacere peccato,
quoniam non secundum voluntatem eue-
niunt, sed secundum necessitatem, cum Da-
uid dicat. *Delicta iuuentutis meae ne memineris, &
ignorantia mea.* Et cum in lege sacrificia pro
ignorantia sicut pro peccato offeruntur. In
decimo capitulo, nō esse liberum arbitrium,
si Dei indigeat auxilio, quoniam in propria
voluntate habet vnusquisque aut facere ali-
quid, aut non facere. In duodecimo capitu-
lo, victoriam nostram non ex Dei esse adiu-
torio, sed ex libero arbitrio, quod inferius
† dictum